

מהפכת המידע של אוסטרליה- חבלי לידה (דצמבר 2009)

מאת [מירב גונן](#), הנספחות המסחרית של התמ"ת בסדני, אוסטרליה.

משהו מוציא את האוסטרלים משלוותם. לא, הפעם אין זה משחק קריקט או תחרות סוסים או גלישה - מדובר ביוזמת הממשלה הפדרלית להקמת רשת תקשורת לאומית רחבת פס (NBN- National Broad band Network) המבוססת על סיבים אופטיים 'עד הבית'. הרשת החדשה שאמורה להבנות במקביל לרשת התקשורת הקיימת (מבוססת הנחושת) ושעלות הקמתה מוערכת ב 43 מיליארד דולר, מהווה פתיחתו של עידן חדש ואף מוגדרת כ"מהפכת המידע" של אוסטרליה. הרשת החדשה תאפשר העברת מידע במהירות של MBS100, מהירות שאמורה לפתוח חלון חדש של אפשרויות ושירותים בתחומי הרפואה מרחוק לימוד מרחוק, בידור ותקשורת ולמעשה לשנות את סגנון החיים האוסטרלי.

הדין הציבורי רותח, מאמרים בעיתונות השכם וערב, סמינרים ותדריכים של משרד התקשורת האוסטרלי בערים רבות ברחבי אוסטרליה, הרשת החדשה הייתה אף ברקע החלפת ראש האופוזיציה לפני מספר שבועות (הסיבה העיקרית הייתה מדיניות פליטות הפחמן לקראת ועידת קופנהגן). ללא ספק 8 השנים הבאות בהן מיועדת להתרחש הקמתה של רשת התקשורת החדשה צפויות להיות מאתגרות ביותר עבור תעשיית התקשורת המקומית. כיום שוק התקשורת האוסטרלי למעשה נשלט על ידי חברת התקשורת טלסטרה (Telstra) אשר מחזיקה בתשתית התקשורת הקימת המבוססת על קווי נחושת בשל מצב זה למעשה לא קימת כל תחרות בשוק התקשורת האוסטרלי ובהתאם לכך גם השרות ללקוחות לא נמצא בראש סדר העדיפויות של חברות התקשורת. כל זאת צפוי להשתנות עם פריסתה של רשת התקשורת החדשה אשר הוגדרה מראש כרשת פתוחה שתאפשר גישה לסיטונאי התקשורת בכך ישתנו חוקי המשחק והמיקוד יעבור לתחרות על שרות ללקוחות.

אבל למרות התוכניות הגדולות עד כה נתקלה הממשלה בקשיים רבים בניסיונותיה להוציא לפועל את התוכנית המשא ומתן הטעון בין הממשלה לבין חברת טלסטרה, נכנס כעת לשנתו החמישית לשני הצדדים יש סיבות רבות לפעול יחד והרבה מאוד להפסיד אם לא יוכלו להגיע לעסקה. טלסטרה מצידה, תפסיד תנועה משמעותית וכן הכנסות אם תישאר בחוץ ותתחרה ברשת הממשלתית החדשה הממשלה מצידה תתקשה לקבל החזר על השקעתה ברשת החדשה אם רק חלק קטן מהתנועה יעבור אליה, אלא אם כן היא תוכל להבטיח הסכם עם טלסטרה אשר מחזיקה כיום במרבית הלקוחות. האם יצליחו השניים להגיע לעסקה מוצלחת בה טלסטרה תסגור את הרשת הנוכחית ותעביר את כל תנועת הלקוחות שלה לרשת החדשה? נכון להיום התשובה עדין לא ברורה והמו"מ נגרר. תג המחיר שמציבה טלסטרה הינו גבוה ואמור לפצותה על הפסד הכנסות עתידיות, ובהתחשב במעמדה המונופוליסטי, המדובר ברווחים גבוהים מאוד.

במסגרת הדין הציבורי עולה הטענה לפיה בממשלה בנתה בעבר את רשת התקשורת הנוכחית (נחושת) בכספי משלם המיסים, הרשת הופרטה וכך נוצרה חברת טלסטרה (בתהליך דומה מאד למדינות אחרות בעולם ובכלל זה בישראל בה רשת הטלפונית נבנתה על ידי הממשלה ובהליך תיאוד והפרטה ארוך שנים נוצרה בזק) ולכן אין זה הוגן כי לא רק שטלסטרה נבנתה מכספי משלם המיסים (הציבור) הרי היא גם מונעת מהציבור את שירותי הרשת החדשה.

הוגן או לא, הגיאוגרפיה האוסטרלית אינה מקלה את התהליך, נקודה בעיתית נוספת טמונה בעובדה שהרשת החדשה אמורה לחבר 90% ממשקי הבית- ובמרחבים העצומים של אוסטרליה והאוקלוסיה הדלילה באזורים המרוחקים, המדובר באתגר לא פשוט. העלות הכרוכה בחיבור האזורים המרוחקים לא צפויה להחזיר את ההשקעה. הממשלה מצידה יכולה להצדיק שיקולים לא מסחריים על רקע חברתי ושוויוני; אך בעלי מניות פרטיים יעריכו את שווי המניות בהתבסס על זרם הרווחים הצפוי, וישקללו את ההפסדים הצפויים מהחלקים ברשת להם אין הצדקה מסחרית.

לשם הקמת והפעלת הרשת הוקמה חברה הנקראת [NBN CO](#) (אשר 51% ממנה יהיה בבעלות הממשלה בשלב ראשון) וביוני השנה מינה שר התקשורת סטפן קונרוי ליו"ר החברה את מר מייק קוויגלי- לשעבר נשיא

לוסנט- אלקטל. באוגוסט השנה הוקמה חברת הבת Tasmania NBN אשר אחראית על השלב הראשון בהקמתה של הרשת הלאומית במדינת האי הקטנה טזמניה, אשר יהווה מעין פיילוט לפרויקט הלאומי.

בדצמבר שיחררה NBN CO נייר התייעצות [Consultation paper](#) המסמן את תחילתו של שלב ההתייעצות עם התעשייה במהלכו יתקיימו מפגשי מידע ויתאפשר לתעשייה ללמוד על הטכנולוגיות והמוצרים בהם מתכננים להשתמש ברשת החדשה. הנספחות המסחרית בסידני תמשיך לעדכן על הפתחויות לגבי הרשת החדשה אנו מעודדים חברות תקשורת ישראליות לקרוא את המסמך ולהגיש תגובות בכתב